

Priročnik

eRačuni

**Kaj je eRačun, kaj pravi zakonodaja, najpogostejše
pomanjkljivosti in nepravilnosti**

V3.0

Priročnik

eRačuni

**Kaj je eRačun, kaj pravi zakonodaja, najpogostejše
pomanjkljivosti in nepravilnosti**

V3.0

Avtorske pravice © BuyITC d.o.o.

Julij 2017

Vse pravice pridržane. Noben del te publikacije ne sme biti naložen ali objavljen na spletu brez predhodnega dovoljenja izdajatelja.

Za dovoljenja se obrnite na izdajatelja info@buyitc.si.

Kazalo

Kazalo	1
Osnovni pojmi	2
eRačun	3
Kaj je eRAČUN?	3
Kratka dejstva	5
Zakonska podlaga	8
Vrste računov (dobropis, bremepis, ...)	11
Elektronski podpis	13
E-arhiv	16
Posredniški e-Arhiv	16
Trajni e-Arhiv	16
E-arhiv za proračunske uporabnike	17
Hramba e-računov prek UJPnet samo do dveh mesecev	18
eRačun v praksi	20
Najpogostejše pomanjkljivosti in nepravilnosti e-računov	20
Pogosta vprašanja in odgovori	24
Nadaljnji razvoj sistema eRačunov	30
Uporabne povezave	31
Viri in literatura	32

Osnovni pojmi

Razlaga osnovnih pojmov, povezanih z eRačuni

V praksi se uporablja več oblik za pojmovanje v zvezi z eRačuni.

elektronski račun

e-račun

eRačun

Za zgoraj naštetih pojme v osnovi, iz jezikoslovnega vidika, ni pomenske razlike, gre le za obliko zapisa besedne zveze elektronski račun, ki jo lahko zapišemo krajše kot e-račun. Zapisi brez vezaja (npr. eRačun) se uporabljajo v zadnjem času in so »poslovenjeni« iz angleškega jezika ter slovnično manj primerni, razen kadar se uporabljajo kot ime.

Po zakonodaji pa med zgoraj navedenimi pojmi obstaja razlika.

Elektronski račun je elektronski dokument, eRačun je eSlog standardiziran elektronski račun.

Elektronski dokument je v celotni življenjski dobi v elektronski obliki (tako ob izdaji kot ob prejetju, arhiviranju...). Primeri so eRačun, e-poštno sporočilo, Excelova datoteka, itn. Pogosto pa jih zamenjujemo z dokumenti, ki so v elektronski obliki. Ti so nastali v papirni obliki in so optično prebrani in tako pretvorjeni v elektronsko obliko. Gre npr. za PDF datoteko računa, ki je bil prvotno natiskan v fizični obliki.

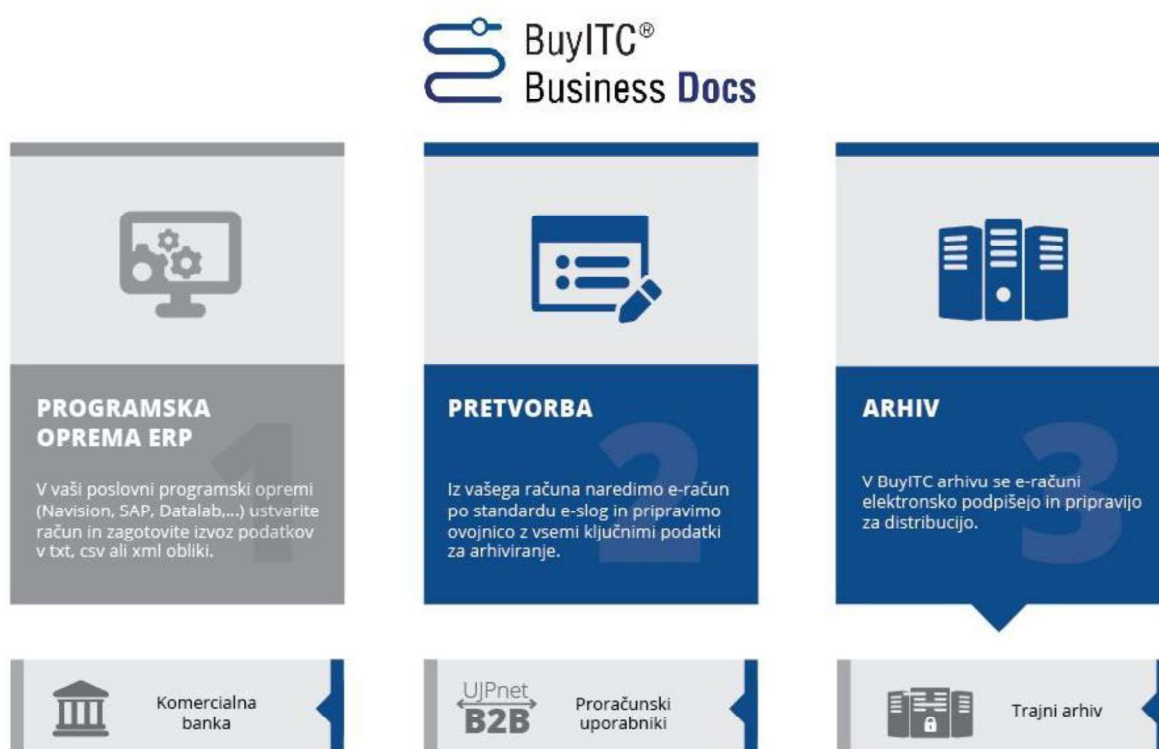
Elektronski arhiv (ali e-arhiv) hrani tako elektronske dokumente kot druge dokumente v elektronski obliki.

eRačun

Definicije, zakonodaja in kratka dejstva

KAJ JE eRAČUN?

Z **e-računi** označujemo račune (fakture), katerih izmenjava ne poteka po dosedanji klasični papirni poti in poštnih nabiralnikih, temveč elektronsko oblikovane račune, ki se izmenjujejo preko sodobnih, hitrih in zanesljivih elektronskih poti.

Slika 1: Dokumentni tok (BuyITC d.o.o., 2013)

Prednosti za izdajatelje:

- **stroškovna učinkovitost:** nižji stroški priprave računov,
- **hitrost:** izstavljanje e-računov je hitro, prav tako zapiranje knjigovodskih postavk, e-arhiviranje poteka v skladu z zakonom,
- **kakovost in natančnost:** hitra odprava napak, nižji stroški odprave napak, izvajanje dodatnih vsebinskih kontrol,
- **tehnološka in zakonska usklajenost,**
- **povečanje ugleda in prepoznavnosti,** napredne tehnologije in storitve,
- okolju prijazno, manjša poraba papirja ...
- **razvojno usmerjena strategija,** optimizacija poslovanja, uveljavitev e-poslovanja, e-hramba dokumentov ...

Prednosti za prejemnike:

- **praktično in hitro:** avtomatična priprava plačilnega naloga z enim klikom z vsemi potrebnimi podatki (sklici),
- **e-arhiv:** podatki na enem mestu,
- **preprosto in pregledno:** pregled e-računov, pregled statusov, izvoz prejetega računa v računovodske aplikacije,
- **uporaba obstoječe opreme,** elektronska banka,
- manj napak, nadzor pravilnosti prejetega računa.

Pravilnik o načinu izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (Uradni list RS, št. 26/17) določa, da se s skupnim imenom e-račun označujejo knjigovodske listine, ki vsebujejo zapise o poslovnih dogodkih, na osnovi katerih se spreminjajo sredstva ali obveznosti do njihovih virov, prihodki ali odhodki, ne glede na to, kako se imenujejo (račun, dobropis, bremepis, avansni račun, zahtevek za plačilo). E-računi so v obliki e-SLOGA, ki je enotna standardizirana oblika e-računa in **je sestavljen iz najmanj dveh datotek (XML in ovojnica).**

eRačun je torej **standardiziran** in izpolnjuje pogoje izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri UJP (Upravi Republike Slovenije za javna plačila).

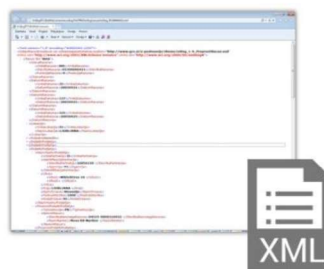
KRATKA DEJSTVA

PDF račun ≠ eRačun

PDF račun še ne pomeni, da je to eRačun.

PDF ≠ eRačun

Brezplačno preverite ustreznost eRačuna na
<http://www.eracuni.si/vizualizacija>

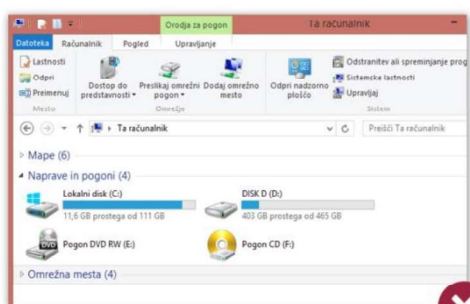

Likvidacija računov

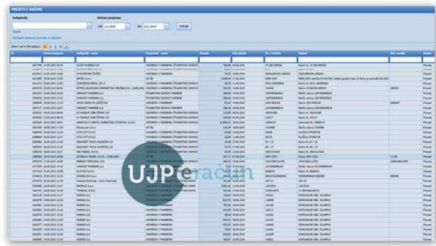
S potrditvijo »PDF računa« ne potrjujete dejanskega eRačuna, zato ni primeren za likvidacijo.

Arhiviranje dokumentov

Uporabljati morate primeren arhiv za dokumente (C, S disk... ni primeren).

Proračunskim uporabnikom so vsi podatki prejetih in izdanih e-računov (e-račun (xml), ovojnica, priloge) v UJPnet na voljo le 2 meseca.

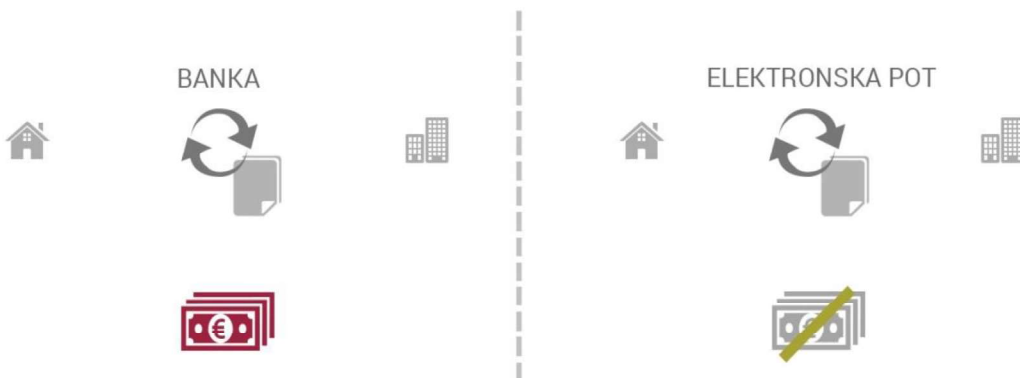
⌚ < 2 meseca ❌

⌚ trajno ✅

Stroški z eRačuni

Pošiljanje eRačunov proračunskim uporabnikom preko bank je plačljivo, pošiljanje preko elektronskih poti praviloma brezplačno.

Kje lahko prihranimo?

a) *prihranek časa*, saj ni potrebno dostopati do portala UJP za pošiljanje/prevzem eRačunov, temveč si je mogoče urediti avtomatizirano izmenjavo s poslovnim/finančnim sistemom in arhivom.

b) *prihranek materialnih stroškov*, saj namen eRačunov ni bil prenos tiskanja iz podjetij na proračunske uporabnike, temveč celovito upravljanje dokumentov v izvorni »e« obliki.

Kaj pomeni vzpostavitev sistema za pošiljanje eRačunov?

- da lahko pošiljate komurkoli (velja tudi za proračunske uporabnike),
- da ste sposobni eRačune tudi sprejeti.

ZAKONSKA PODLAGA

Elektronski račun (po ZDDV-1H) in e-račun (kot ga določa Pravilnik o načinu izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (Uradni list RS, št. 26/17)) **ni enako**.

1. Elektronski račun po ZDDV-1H

Iz pojasnila FURS (Davek na dodano vrednost - Računi, 2016):

ELEKTRONSKI RAČUNI

*Za namene DDV zakonodaje je „elektronski račun“ račun, ki vsebuje predpisane podatke (informacije) po ZDDV-1 in ki je bil **izdan in prejet v kateri koli elektronski obliki**.*

Da lahko upoštevamo račun kot elektronski račun, mora biti izdan in prejet v kateri koli elektronski obliki zapisa. Obliko zapisa določi davčni zavezanec.

Račun je lahko v obliki strukturiranih sporočil (kot je XML) z ustrežno vizualizacijo ali drugih vrst elektronskih oblik (kot je e-pošta s priložo PDF ali sporočilo, prejeto po telefaksu v elektronski obliki in ne v papirni obliki).

Tako kot papirni račun mora tudi elektronski račun vsebovati podatke, ki jih zahteva ZDDV-1.

Vsi računi, ki so ustvarjeni v elektronski obliki, se v skladu z opredelitvijo ne štejejo za »elektronski račun«. Računi, ki so ustvarjeni v elektronski obliki, na primer z računovodsko programsko opremo ali programsko opremo za obdelavo besedil in ki so poslani in prejeti v papirni obliki, niso elektronski računi.

*Kot elektronski računi pa se lahko štejejo računi, ki so **ustvarjeni v papirni obliki in ki se optično preberejo, pošljejo in prejmejo pa prek e-pošte.***

*Torej ni pomembna vrsta elektronske oblike računa, ampak dejstvo, da je **račun v elektronski obliki, ko je izdan in prejet.** To omogoča pošiljanje in prejemanje elektronskih računov v eni obliki zapisa, ki se lahko nato pretvori v drugo.*

2. E-račun

E-račun ali eRačun, ki ga določa Pravilnik o načinu izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (Uradni list RS, št. 26/17) je elektronski račun. S skupnim imenom e-račun se označujejo knjigovodske listine, ki vsebujejo zapise o poslovnih dogodkih, na osnovi katerih se spreminjajo sredstva ali obveznosti do njihovih virov, prihodki ali odhodki, ne glede na to, kako se imenujejo (račun, dobropis, bremepis, avansni račun, zahtevak za plačilo)

E-račun je sestavljen je iz najmanj dveh datotek, ki ju predpisuje enotna standardizirana oblika e-SLOG:

1. **Račun v XML obliki** - vsebuje vse podatke o računu: datum, izdajatelja, znesek, vrstice računa, denarna enota, prejemnika, davčne številke, transakcijski račun... (ZOPSPU-1, 2016)
2. **Ovojnica** - ovojnica omogoča, da e-račun prenesejo banke ali UJP po e-bančnih poteh od izdajatelja k prejemniku kot priponko. Ovojnica vsebuje vse potrebne podatke za usmeritev e-računa, zapisana je v xml obliki
3. **Neobvezne priloge računa** - slika, specifikacije...

Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike ZOPSPU-1 (Uradni list RS, št. 77/16) v 28. členu narekuje:

- E-račune morajo proračunski uporabniki pošiljati in prejemati le prek UJP.
- Za izmenjavo e-računov in priloženih dokumentov v elektronski obliki, ki jih izdajajo ali prejemajo proračunski uporabniki, je UJP enotna vstopna oziroma izstopna točka.

Proračunski uporabniki morajo po veljavni zakonodaji obvezno:

- Prejemati e-račune in
- izdajati e-račune, če je prejemnik drug proračunski uporabnik.
- Za prejemanje e-računov urediti oziroma dodati pravico prejemanja e-računov v UJPnet.

Če povzamemo ...

Elektronski računi (po ZDDV-1), tako izdani in prejeti, so elektronski dokumenti (PDF ni nujno elektronski dokument, temveč je vrsta zapisa datoteke).

eRačun (po posebnih predpisih) je enotna standardizirana oblika e-računa kot ga določa e-SLOG: XML + ovojnica + neobvezne priloge.

VRSTE RAČUNOV (DOBROPIS, BREMEPIS, ...)

Poznamo več vrst računov, ki pa imajo pri knjiženju enotni pomen. Na primer dobropis je le vrsta računa, ki pa ima pri knjiženju enak pomen kot drugi prejet račun. Ker proračunski uporabniki ne smejo prejemati računov v papirni obliki, to pomeni, da prav tako ne smejo prejemati »papirnih« dobropisov ali drugih vrst računov.

Iz obvestila UJP, iz dne 10.2.2015 (UJP, Obvestilo v zvezi z dobropisi in elektronskim zavračanjem e-računov, 2015):

Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike določa, da je prejem računov v elektronski obliki za proračunske uporabnike obvezen in glede na to, da je dobropis le ena izmed oblik računa, proračunski uporabniki ne smejo dobropisov prejemati v papirni obliki. Združenje bank Slovenije je obvestilo Upravo Republike Slovenije za javna plačila (UJP), da v Sistemu e-račun prek Bankarta izmenjava dobropisov še ni elektronsko podprta, vendar v UJP ugotavljamo, da določene banke izdajateljem omogočajo posredovanje dobropisov v elektronski obliki. Glede na navedeno UJP proračunske uporabnike obvešča, **da jim lahko izdajatelji, v primeru, če njihove banke tega ne omogočajo, posredujejo dobropise v elektronski obliki prek drugih**

***ponudnikov elektronskih poti ali prek spletnega portala
UJP eRačun.***

Z junijem 2017 je bila izvedena nadgradnja medbančnega Sistema za izmenjavo e-računov, ki sedaj omogoča tudi izmenjavo e-dokumentov, neposredno povezanih z e-računi.

Iz obvestila Združenja bank Slovenije (ZBS, 2017):

Sistem E-račun, v katerem poslovne banke in Uprava Republike Slovenije za javna plačila svojim uporabnikom elektronskih rešitev omogočajo izmenjavo e-računov, e-prijav in e-povratnic med pošiljatelji in prejemniki ter izjav izdajateljev za vključitev v sistem, bo s 1. junijem 2017 nadgrajen.

Nadgrajen sistem bo uporabnikom omogočal tudi izmenjavo novih e-dokumentov, neposredno povezanih z e-računi. Uporabniki sistema bodo poslej lahko med seboj izmenjevali tudi e-predračune, e-opomine, e-dobropise, e-bremepise, e-naročilnice in e-dobavnice. Prejemniki e-dokumentov pa bodo lahko prejeli e-dokument preko sistema tudi zavrnili pošiljatelju.

Tabela 1: Določanje vrste računov po e-slogu (povzeto po uporabniškem priročniku Izmenjava e-računov, priročnik za uporabnike sistema e-račun (ZBS, 2017)

Tip dokumenta	Naziv dokumenta
380	e-račun
325	e-predračun
380	e-opomin
381	e-dobropis
383	e-bremepis
325	e-predračun

Zaradi neskladja podprtosti izmenjave različnih vrst dokumentov s strani UJP, ZBS, bank in ponudnikov elektronskih poti ter glede na prihajajoče spremembe zaradi uskladitve sistema eRačunov z zakonodajo Evropske unije, svetujemo, da za celovito, zanesljivo in učinkovito obdelavo ter izmenjavo eRačunov uporabite ponudnika elektronske poti.

ELEKTRONSKI PODPIS

Za zagotavljanje pristnosti eRačunov mora biti vsak eRačun podpisan z elektronskim podpisom, ki ga definira Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (ZEPEP-UPB1, 2014):

2.člen

Elektronski podpis je niz podatkov v elektronski obliki, ki je vsebovan, dodan ali logično povezan z drugimi podatki, in je

namenjen preverjanju pristnosti teh podatkov in identifikaciji podpisnika.

Varen elektronski podpis je elektronski podpis, ki izpolnjuje naslednje zahteve:

- da je povezan izključno s podpisnikom;*
- da je iz njega mogoče zanesljivo ugotoviti podpisnika;*
- da je ustvarjen s sredstvi za varno elektronsko podpisovanje, ki so izključno pod podpisnikovim nadzorom;*
- da je povezan s podatki, na katere se nanaša, tako da je opazna vsaka kasnejša sprememba teh podatkov ali povezave z njimi.*

Časovni žig je elektronsko podpisano potrdilo overitelja, ki potrjuje vsebino podatkov, na katere se nanaša, v navedenem času; varni časovni žig pa elektronsko podpisano potrdilo overitelja, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnje točke.

15.člen

Varen elektronski podpis, overjen s kvalificiranim potrdilom, je glede podatkov v elektronski obliki enakovreden lastnoročnemu podpisu ter ima zato enako veljavnost in dokazno vrednost.

Ohranite nadzor nad lastnimi dokumenti in poenostavite poslovanje.

BREZ stroškov svetovanja,
BREZ stroškov strojne opreme,
BREZ stroškov transakcij pri prenosu eRačunov na UJP,
BREZ stroškov vzdrževanja v letu 2017,
BREZ TVEGANJA – GARANCIJA ZADOVOLJSTVA!

Pokličite (040 228 228) ali pišite (info@eracuni.si) in svetovali vam bomo kaj sploh morate narediti ali kaj še morate narediti, lahko pa vam povemo tudi kaj ste že naredili narobe.

BuyITC®
Business Docs

E-arhiv

Kaj je e-arhiv, posredniški in trajni e-arhiv

E-arhiv pomeni arhiviranje elektronskih dokumentov kot tudi hrambo drugih gradiv ali dokumentov v elektronski obliki. V nadaljevanju na kratko opredeljujemo tudi posredniški in trajni e-arhiv.

Kaj pomeni vzpostavitev arhiva za eRačune?

Pomeni vzpostavitev e-arhiva, torej zmožnost arhiviranja poljubnega dokumenta ne glede na izvor (skeniran oz. optično prebran dokument ali elektronski dokument npr. eRačun, word, excel, email, PDF, izpiski, kontne kartice, temeljnice, ...).

POSREDNIŠKI E-ARHIV

- Arhiviranje e-dokumentov na lokaciji.
- Pretvorba in generiranje e-dokumentov.
- E-dokumenti s prilogami.
- Podpisovanje z digitalnim potrdilom: posamezniki, posamezniki v imenu podjetja, podjetje.
- Upravljanje in skladišče digitalnih potrdil.
- Upravljanje podpisnikov in pravic.
- Distribucija e-dokumentov (e-računi, e-dobavnice, ...).
- Prenos v trajni e-arhiv.

TRAJNI E-ARHIV

- Arhiviranje e-dokumentov na alternativni lokaciji.
- Časovno žigosanje.

- Trajno hranjenje digitalnih dokumentov, ohranjanje uporabnosti njihove vsebine, zagotovitev njihove nespremenljivosti, ohranjanje avtentičnosti oziroma dokazljivosti njihovega izvora, hranjene digitalne dokumente varuje pred izgubo ter skrbi za njihovo urejenost.
- Akreditirana storitev e-arhiv Pošte Slovenije, ki zagotavlja e-hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva v digitalni obliki (digitalnih dokumentov), ki je skladna z vsemi zakonskimi predpisi s tega področja (ZVDAGA, UVDAG in ETZ).

E-ARHIV ZA PRORAČUNSKE UPORABNIKE

Uprava Republike Slovenije za javna plačila (UJP) je za proračunske uporabnike izvedla postopek oddaje skupnega javnega naročila za storitve zajema in hrambe računov v elektronski obliki in z izbranim ponudnikom, Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2000 Maribor, podpisala krovno pogodbo o opravljanju storitev zajema in hrambe e-računov, št. 4302-1/2014-869 z dne 18. 11. 2014. Več informacij na http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_tip=1&id_n=358.

Na podlagi krovne pogodbe mora **posamezni proračunski uporabnik z izbranim ponudnikom skleniti posamično pogodbo** o opravljanju storitev zajema in hrambe e-računov, **BuyITC pa kot pogodbeni partner Pošte Slovenije izvede integracijo začasnega in trajnega arhiva.**

UJP je v obvestilu (UJP, Obvestilo proračunskim uporabnikom v zvezi z zajemom in hrambo računov v elektronski obliki, 2015) z dne 9.3.2015 sporočil, da je uspešno zaključil testiranje sistema hrambe e-računov v testnem okolju eArhiva izbranega ponudnika Pošte Slovenije, d.o.o., Maribor, ki je vzpostavila produkcijsko okolje sistema hrambe e-računov eArhiv. S tem se lahko pričnejo aktivnosti za vključitev

posameznega proračunskega uporabnika na produkcijsko okolje eArhiv. BuyITC nudi proračunskim uporabnikom celovito podporo pri pripravi dokumentacije za sklenitev posamične pogodbe in tehnično ter vsebinsko podporo pri priključitvi trajnega arhiva.

HRAMBA E-RAČUNOV PREK UJPNET SAMO DO DVEH MESECEV

V uvajalnem obdobju pred in tudi po 1.1.2015 je bilo večkrat slišati, da bo UJP podatke, tudi eRačune za proračunske uporabnike hranil več mesecev oz. celo do 18 mesecev (UJP, 2015). Kot se je izkazalo sredi maja 2015 bi naj že splošni pogoji (UJP, 2014) z datumom 18.11.2014 omejevali trajanje hrambe za eRačune na dva meseca. Šele z obvestilom dne 14.5.2015 (UJP, 2015) in dejanskim onemogočanjem dostopa do eRačunov starejših kot dva meseca na portalu UJP so proračunski uporabniki spoznali, da potrebujejo **za hrambo**, ki omogoča stalen vpogled v izdane kot prejete eRačune **lastno programsko podporo**.

Iz obvestila UJP, iz dne 14.5.2015 (UJP, 2015):

*Proračunskim uporabnikom so vsi podatki prejetih in izdanih e-računov (ovojnica, e-račun (xml), priloge) v UJPnet na voljo 2 meseca; po preteku 2 mesecev je proračunskim uporabnikom v UJPnet na voljo tabelarni prikaz prejetih in izdanih e-računov in ovojnice prejetih in izdanih e-računov. **Opozarjamo proračunske uporabnike, da pravočasno oziroma v roku dveh mesecev od prejema/izdaje e-računa prenesejo e-račune iz UJPnet v svoje informacijske sisteme.***

Čeprav je trenutno **s posebnim zahtevkom** še možno pridobiti že »odstranjene« eRačune iz portala UJP ni zgolj priporočljivo, temveč tudi

nujno, da vsi proračunski uporabniki nemudoma zagotovijo programsko podporo, npr. namensko aplikacijo za upravljanje eRačunov. Opozoriti velja, da je smotrna uporaba aplikacije, ki ne zagotavlja zgolj **vpogleda v izdane in prejete eRačune**, temveč da bo v naslednji fazi zagotovila **tudi trajno arhiviranje**, bodisi s pogodbenim partnerjem Pošto Slovenije ali drugim poljubnim akreditiranim arhivom. Celovita rešitev pa bo zagotovila še **elektronsko likvidacijo** ter **popolno povezljivost** ne zgolj z UJP B2B vmesnikom temveč tudi z ostalimi poslovnimi, predvsem računovodskimi, sistemi.

Ne čakajte s prenosom eRačunov iz UJPnet dva meseca in predvsem ne shranjujte jih na neprimerne podatkovne nosilce (lokalni ali mrežni disk), povrh se pa izognite ročnemu delu tako pri prenosu kot tudi kasnejšemu arhiviranju in se še danes pozanimajte o primerni varni, zanesljivi in učinkoviti rešitvi.

Še **napotek pri izbiri ustrezne rešitve:**

Razen varnosti in zanesljivosti **naj celovita rešitev omogoča:**

- Vpogled v izdane in prejete eRačune
- Trajno arhiviranje
- Elektronska likvidacija
- Popolna povezljivost z UJP B2B, poslovnimi, računovodskimi idr. sistemi

eRačun v praksi

Kaj je pokazala praksa pri uporabi eRačunov?

Vzorec nekaj sto eRačunov od in za proračunske uporabnike je pokazal številne nepravilnosti, ki jih proračunski uporabniki ne ugotovijo in celo ne morejo ustrezno preveriti. Neustrezni eRačuni bodo preglavice povzročali pri arhiviranju in kasneje pri inšpekcijskih in revizijskih pregledih.

Srednja in večja podjetja so izdajo eRačunov po večini zagotovila z nadgradnjami lastnih poslovnih sistemov (ERP) in uporabo bank, medtem ko se manjša podjetja poslužujejo raznih spletnih storitev npr. eracuni.ujp.gov.si ali uporabijo storitve pogodbenih partnerjev UJP kot npr. ponudnik elektronske poti BuyITC d.o.o.

NAJPOGOSTEJŠE POMANJKLJIVOSTI IN NEPRAVILNOSTI E-RAČUNOV

Čeprav med proračunskimi uporabniki in tudi v splošni javnosti zaenkrat ni zaznati pretirane nejevolje, zaradi problemov pri izmenjavi eRačunov, pa ob podrobnejšem pregledu raznih referenčnih primerov ugotavljamo številne nepravilnosti tako pri izdelavi eRačunov kot tudi pri nadaljnji obdelavi. Vzorec nekaj sto eRačunov izdanih s strani podjetij kot tudi s strani proračunskih uporabnikov, je pokazal sledeče pomanjkljivosti in nepravilnosti:

Najpogostejša je **manjkajoča vizualizacija izdajatelja** (eRačun za proračunskega uporabnika sploh ni viden). Pogosto je priložena PDF priloga, ki pa ne predstavlja dejanskega eRačuna in je prav tako neobvezna priloga in tako ni vedno prisotna.

Na samih eRačunih pa so najpogostejše napake sledeče:

- **Manjka podatek izdajatelja računa.**
- **Razlike med končnimi zneski in rekapitulacijo davka.**
- **Napačni zneski** (večkratniki dejanskih zneskov, 0,00 namesto dejanskega zneska, zamenjani zneski).
- **Neviden opis pozicij** (neobstoječ tekst, neberljiv skrajšan tekst, nepovezan tekst).
- **Neustrezna shema e-SLOG** (težave lahko nastopijo pri prenosu podatkov ali plačilih).
- **Neustrezen/neveljaven elektronski podpis.**
- **Nevidne klavzule** (npr. plačilni pogoji, podatki o naročilnici, dobavnici itd.).

Na UJP so v izogib pošiljanja računov z manjkajočimi podatki, vzpostavili kontrolo preverjanja obveznih podatkov v skladu z dokumentacijo standarda eSlog, ki onemogoča pošiljanje pomanjkljivo pripravljenih računov.

Iz obvestila UJP, iz dne 7.12.2015 (UJP, 2015)

Z dnem 7.12.2015 je na preverjanju struktur datotek e-računov vzpostavljena kontrola na vse obvezne podatke po standardu eSlog in dodatne obvezne podatke po pravilniku skladno z obvestilom z dne 25.11.2015 [Navodila za pripravo e-računov \(eSlog, verzija 1.5 in 1.6\) z obveznimi podatki in dodatno obveznimi podatki v skladu z veljavno zakonodajo.](#)

Dodatno objavljamo še podrobnejšo razlago glede zapisa zneskov v e-računih oziroma povzetkov zneskov računa.

	Vrsta zneska	Obveznost podatka	Koda	Znesek	Zapis zneska
1	Vsota vrednosti postavk brez popustov	DA	79	100,00 EUR	+
2	Vsota zneskov popustov	DA	53	20,00 EUR	-
3	Vsota osnov za DDV (1-2)	DA	125	80,00 EUR	+
4	Vsota zneskov DDV	DA	176	7,60 EUR	+
5	Vsota vrednosti postavk s popusti in DDV (3+4)	DA	86	87,60 EUR	+
6	Znesek predplačila/dobropisa	NE	113	15,00 EUR	-
7	Izravnava	NE	165	0,00 EUR	- ali +
8	Znesek za plačilo (5-6-/ +7)	DA	9	72,60 EUR	+

Iz dodatnega obvestila UJP, iz dne 19.4.2016 (UJP, 2016)

*V skladu z določbami Pravilnika o spremembi in dopolnitvi Pravilnika o standardih in pogojih izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (Ur. list RS, št. 9/16, v nadaljevanju: Pravilnik) bo Uprava Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP) dne 3.5.2016 **ponovno vzpostavila kontrolo podatkov v prejetih e-računih in zavračala e-račune, ki ne bodo pripravljene in posredovani v skladu s Pravilnikom.***

Pravilnik določa, da:

1. *Mora izdajatelj, ki posreduje e-račune proračunskim uporabnikom, v e-računu obvezno izpolniti tudi naslednje podatke:*

- *»številko bančnega računa« oziroma IBAN izdajatelja,*
- *»vrsto računa«,*
- *»funkcijo računa«,*
- *»vrsto referenčnega dokumenta«,*
- *»številko referenčnega dokumenta«,*
- *»poljubno besedilo« z opisom dodatnih podatkov o nakazilu.*

2. *UJP zavrne e-račun, če:*

- *e-račun ni skladen z obliko e-SLOGa oziroma ne vsebuje vseh obveznih podatkov po e-SLOG-u,*
- *e-račun ne vsebuje podatkov, navedenih v 1. točki.*

Brezplačno preverite ustreznost eRačuna na
<http://www.eracuni.si/vizualizacija>

POGOSTA VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Kakšna je razlika med elektronskim računom in eRačunom?

V jezikoslovnem pomenu razlike med pojmom ni, lahko rečemo, da gre samo za obliko zapisa.

Po zakonodaji pa med pojmom obstaja bistvena razlika:

- **Elektronski račun** je elektronski dokument, kar pomeni, da je **v celotni življenjski dobi v elektronski obliki** (tako ob izdaji kot ob prejetju ali arhiviranju). Primer je e-poštno sporočilo, Excelova preglednica ali tudi eRačun. Elektronski račun pa ni vsak dokument v elektronski obliki. To npr. ni dokument, ki je nastal v papirni obliki in je bil nato optično prebran ter tako zapisan v elektronski obliki.
- **eRačun je enotna standardizirana oblika e-računa** kot ga določa e-SLOG: XML + ovojnica + neobvezne priloge.

Nisem proračunski uporabnik. Kakšne oblike računov lahko prejemam in izdajam, da bom deloval s skladu z zakonodajo?

Gospodarske družbe, samostojni podjetniki in fizične osebe lahko prejemajo vse oblike računov, torej klasične tiskane račune, račune v e-pošti in tudi eRačune. Če sodelujete s proračunskimi uporabniki, pa jim morate izstaviti račune, dobropise, predračune v obliki eRačuna, zato vam svetujemo, da čim prej začnete pošiljati eRačune preko ustreznega kanala (banke, ponudniki elektronskih poti, UJP B2B). Za popolno obvladovanje eRačunov je nujno vzpostaviti ustrezno aplikacijo za izmenjavo in arhiviranje eRačunov.

Kakšna je bistvena razlika med pošiljanjem eRačunov preko bank in preko elektronskih poti?

Pošiljanje eRačunov proračunskim uporabnikom preko bank je plačljivo (v povprečju stane pošiljanje računa približno 0,25 €), preko elektronskih poti pa praviloma brezplačno.

Na trgu je veliko ponudnikov rešitev za izdajo in prejemanje eRačunov. Katero naj izberem?

Pomembno je, da rešitev za eRačune ne omogoča samo vpogleda v izdane in prejete eRačune, temveč trajno arhiviranje računov, elektronsko likvidacijo in popolno povezljivost z UJP B2B vmesnikom in ostalimi poslovnimi sistemi. Vse to omogoča rešitev BuyITC Business Docs podjetja BuyITC d.o.o.

Ali lahko proračunski uporabniki prejmejo dobropise v papirni obliki?

Ne, ker je z vidika knjiženja dobropis le vrsta računa, ki ima enak pomen kot vsak drug račun.

Ali se eRačuni proračunskih uporabnikov v UJPnet trajno hranijo?

Ne, eRačuni so proračunskim uporabnikom preko UJPneta na voljo le dva meseca, v tem času jih morajo prenesti v svoje informacijske sisteme. Trajno so na voljo preko e-arhiva, ki hrani dokumente na alternativni lokaciji s časovnim žigosanjem. V e-arhivu so shranjeni tako skenirani dokumenti kot tudi elektronski dokumenti (e-računi, .doc, .xsl .pdf,...).

Kako lahko preverim, če je izdan ali prejet eRačun ustrezen?

Najpogostejša nepravilnost pri izmenjavi eRačunov je manjkajoča vizualizacija izdajatelja. To pomeni, da eRačun za proračunskega uporabnika ni viden. Ustreznost eRačuna lahko preverite na tej [povezavi](#).

Sem proračunski uporabnik in poslujem tudi s tujimi podjetji. Kakšna pravila poslovanja veljajo v tem primeru?

Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike velja samo na slovenskem ozemlju. To pomeni, da morajo eRačune proračunskim uporabnikom pošiljati domače pravne in fizične osebe in tuje pravne in fizične osebe, če opravljajo storitev ali dobavijo blago v Sloveniji, če imajo sedež oziroma podružnico v Sloveniji. Lahko pa se s svojim tujim partnerjem dogovorite za izmenjavo eRačunov kljub temu, da takšno poslovanje ni zakonsko obvezno.

Ali je PDF oblika računa zadostna?

V primeru poslanega »PDF računa« to še ne pomeni, da je to ustrezen eRačun. S potrditvijo »PDF računa« namreč ne potrjujete dejanskega eRačuna, zato ni primeren za likvidacijo. Vaš eRačun mora biti od 1.1.2015 zapisan v e-SLOG obliki.

Kje je najvarneje shranjevati eRačune?

Za shranjevanje eRačunov nikakor ni primeren lokalni disk na Vašem računalniku. Uporabljati morate zanesljiv in varen e-arhiv.

Na kaj naj bo podjetje pozorno pri pripravi izdaje eRačunov?

Na pripravo eRačuna in ovojnice v ustreznem formatu, vizualizacijo računa in dodajanje prilog, digitalni podpis, z zakonom skladno arhiviranje, dogovor z banko glede posredovanja eRačunov.

Kdo so proračunski uporabniki, ki jim je potrebno pošiljati e-račune v določeni obliki?

Proračunski uporabniki so vse javne ustanove, ki so financirane iz državnega proračuna (občine, ministrstva) in tisti, katerih programi se delno ali v celoti pokrivajo iz proračuna občine. Kot določa Zakon o

opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU-1) je za proračunske uporabnike obvezen prejem računov v elektronski obliki (eRačuni). Seznam vseh proračunskih uporabnikov najdete [tukaj](#).

Katere so najpogostejše napake, ki jih uporabniki eRačunov počnejo?

Za najpogostejšo napako velja manjkajoča vizualizacija izdajatelja, kar pomeni, da eRačun za proračunskega uporabnika sploh ni viden. Velikokrat tudi manjka podatek izdajatelja računa, pojavljajo se napačni zneski, neustrezen ali neveljaven elektronski podpis ali pa so prisotne razlike med zneski in rekapitulacijo davka.

Lahko eRačune pošiljamo paketno ali samo posamično?

eRačune lahko pošiljamo paketno, če se glede tega vnaprej dogovorimo s ponudnikom elektronske poti.

Kako lahko elektronsko zavrremo eRačun?

Zavrnitev eRačuna mora zagotavljati aplikacija za upravljanje z eRačuni. Proračunski uporabniki sicer lahko potrjujejo in zavračajo eRačune znotraj UJPnet vendar le izdajatelj, ki so dostavili eRačun preko UJP B2B oz. ponudnika elektronske poti. Z nadgradnjo medbančnega Sistema za izmenjavo e-računov je zavračanje prejetih eRačunov možno tudi preko tega sistema.

Kaj je e-SLOG?

E-SLOG je pravzaprav enotna standardizirana oblika e-računa, ki je zapisan v XML strukturi, katero je definirala Gospodarska zbornica Slovenije. Je del strukture eRačuna, ki se lahko nahaja v dveh verzijah; e-SLOG 1.6.1. in e-SLOG 1.6.

Katera različica e-SLOG je aktualna/pravilna?

Aktualna različica e-SLOG je 1.6.1. Izdajatelj se mora dogovoriti s prejemnikom katero različico zapisa e-SLOG bo uporabil za poslane eRačune. Sistem za proračunske uporabnike sprejema različico 1.6.1. in 1.6.2.

Ali je potrebno eRačune elektronsko arhivirati?

Po zakonu fizične osebe niso zavezane k vzpostavitvi elektronskega arhiviranja prejetih eRačunov. Vendar pa je priporočljiva uporaba primerne e-arhiva.

Kaj je OVOJNICA (envelope)?

Ovojnica pri eRačunu predstavlja »kuverto«. V prvi vrsti vsebuje podatek o naslovniku (IBAN-u kamor je namenjen eRačun) in vsebuje seznam »vsebine« - praviloma .xml (e-SLOG račun) in priponke (npr. .pdf račun) in druge priloge.

Komu je namenjen portal UJP eRačun?

Portal je namenjen pošiljanju eRačunov za manjše izdajatelje, ki v javni sektor oziroma proračunskim uporabnikom mesečno pošljejo do 5 eRačunov. Portal omogoča ročni vnos eRačuna in je dostopen prek spletne strani UJP od 1. 1. 2015 dalje. POMEMBNO: podatki se na portalu ohranijo dva meseca od vnosa, zato si pravočasno zagotovite ustrezen sistem za arhiviranje in celovito upravljanje eRačunov. Vse potrebne informacije razberite [tukaj](#).

Ali so predvidene sankcije za nespoštovanje zakona?

Da. Zakon o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (ZOPSPU-1) v 34. členu navaja, da se z globo od 1.000 do 4.100 evrov kaznuje za prekršek odgovorna oseba neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika, če pošilja ali prejema eRačune zunaj enotne vstopne oziroma izstopne točke pri UJP (drugi odstavek 28. člena).

Kaj pomeni da je eRačun elektronsko podpisan?

Namen elektronskega podpisa eDokumentov je preverjanje pristnosti podatkov dokumenta in identifikacije podpisnika. V Sloveniji področje elektronskega poslovanja in elektronskega podpisa ureja Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (ZEPEP-UPB1). Varen elektronski podpis, overjen s kvalificiranim digitalnim potrdilom ima torej enako dokazno vrednost kot lastnoročni podpis.

Kako vem kdo so izdajatelji eRačunov?

Seznam registriranih izdajateljev eRačunov preko bančnega kanala najdete [tukaj](#).

Vsi moji kupci nimajo urejenega prejema eRačunov. Kako naj jim pošiljam eRačun?

eRačun počasi zamenjuje račune v papirnati obliki. Zato si moramo vsi udeleženci v sistemu izmenjave eRačunov prizadevati, da bomo za poslovanje z eRačuni navdušili čim več gospodarskih subjektov. Če vaši kupci nimajo urejenega upravljanja z eRačuni, jim lahko eRačun pošljete vzporedno, npr. po e-pošti, (skupaj s tiskano različico) in jih postopno prepričate v številne prednosti poslovanja z eRačuni.

NADALJNI RAZVOJ SISTEMA eRAČUNOV

V državah EU se trenutno uporabljajo raznoliki formati eRačunov, kar povzroča nepotrebno zapletenost in visoke stroške za gospodarske subjekte in javne institucije ter preprečuje tekoče kroženje elektronskih računov znotraj EU. Kot rešitev omenjene problematike so države EU in Evropska komisija uvedle evropski standard za eRačune, ki ga želi realizirati tudi Slovenija.

Iz obvestila UJP, iz dne 2.6.2017 (UJP, Projekt "Readiness Of Slovenian E-invoicing" (ROSE), 2017):

Evropska komisija je sprejela odločitev, da podpre in sofinancira namero Slovenije, da nadalje razvije sistem e-računov in ga uskladi z zakonodajo Evropske unije (EU), kar bo pripomoglo k digitalni transformaciji javnih naročil. Projekt z naslovom "Readiness Of Slovenian E-Invoicing" (ROSE) so pripravili in implementirali Uprava Republike Slovenije za javna plačila, Gospodarska zbornica Slovenije, ZZI d.o.o., Mojdenar IT d.o.o. ter Center za evropsko prihodnost, ki projekt koordinira.

*Evropska direktiva o izdajanju e-računov pri javnem naročanju (2014/55/EU) zavezuje zavezance za javna naročila, da od **28. 11. 2018** ne smejo zavrniti e-računov, ki jim jih pošljejo izdajatelji v evropskem standardu, ki ga bo objavila Evropska komisija.*

Da bi dosegli zadano uporabo in prejemanje e-računov v skladu z evropskim standardom in dostavo dokumentov za javne organe naročnike in naročnike ter operaterje, ki zagotavljajo javne storitve, bo nadgrajena obstoječa enotna vstopna in izstopna točka pri Upravi Republike Slovenije za

javna plačila in pripravljen prevajalnik, ki bo omogočal prevajanje e-računa iz evropskega standarda v standard eSLOG.

UPORABNE POVEZAVE

- Pravilnik o načinu izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila
<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2017-01-1376?sop=2017-01-1376>
- Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu (ZEPEP-UPB1)
<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=200498&stevilka=4284>
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA-A)
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4284>
- Preverjanje pravilnosti strukture eRačuna oziroma eSLOGa in ovojnice eRačuna
<http://www.ujp.gov.si/struktura.asp?id=321>

Viri in literatura

- BuyITC d.o.o. (2013). *BuyITC - eArhiv in eDokumenti*. Pridobljeno 2015 iz BuyITC : <http://www.buyitc.si/downloadfile.aspx?fileid=1264>
- Davek na dodano vrednost - Računi*. (oktober 2016). Pridobljeno iz Finančna uprava Republike Slovenije: http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Davki_in_druge_dajatve/Podrocja/Davek_na_dodano_vrednost/Opis/Podrobnejši_opis_2_izdaja_Racuni.pdf
- Pravilnik o načinu izmenjave elektronskih računov prek enotne vstopne in izstopne točke pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila*. (26. maj 2017). Pridobljeno iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2017-01-1376/pravilnik-o-nacinu-izmenjave-elektronskih-racunov-prek-enotne-vstopne-in-izstopne-tocke-pri-upravi-republike-slovenije-za-javna-placila>
- UJP. (18. november 2014). *Pogoji poslovanja prek spletne aplikacije UJPnet*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: https://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_tip=1&id_n=354
- UJP. (14. maj 2015). *Obvestilo "OPOZORILO - Dosegljivost podatkov prejetih in izdanih e-računov prek UJPnet"*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_n=386
- UJP. (9. marec 2015). *Obvestilo proračunskim uporabnikom v zvezi z zajemom in hrambo računov v elektronski obliki*. Pridobljeno 10. 3 2015 iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_n=376
- UJP. (10. februar 2015). *Obvestilo v zvezi z dobropisi in elektronskim zavračanjem e-računov*. Pridobljeno 16. 2 2015 iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_n=371

- UJP. (2015). *Spletna aplikacija UJPnet*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: <http://www.ujp.gov.si/dokumenti/dokument.asp?id=87>
- UJP. (7. december 2015). *Testiranje e-računov (eSlog, verzija 1.5 in 1.6) z obveznimi podatki in dodatno obveznimi podatki v skladu z veljavno zakonodajo*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna naročila: https://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_tip=1&id_n=419
- UJP. (19. april 2016). *Vzpostavitev kontrol na podatke v prejetih e-računih v skladu z veljavno zakonodajo*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: https://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_tip=1&id_n=438
- UJP. (2. junij 2017). *Projekt "Readiness Of Slovenian E-invoicing" (ROSE)*. Pridobljeno iz Uprava Republike Slovenije za javna plačila: http://www.ujp.gov.si/novice.asp?id_n=503
- ZBS. (junij 2017). *Nadgradnja medbančnega Sistema za izmenjavo e-računov*. Pridobljeno iz ZBS - Združenje bank Slovenije: <http://www.zbs-giz.si/news.asp?StructureId=1327&ContentId=9712>
- ZBS. (15. junij 2017). *Priročnik za uporabnike sistema E-račun*. Pridobljeno iz ZBS: <http://www.zbs-giz.si/news.asp?StructureId=1327&ContentId=9712>
- ZDDV-1H. (1. december 2014). Pridobljeno iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlurid=20143486>
- ZEPEP-UPB1. (21. maj 2014). Pridobljeno iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=200498&stevilka=4284>
- ZOPSPU-1. (2. december 2016). Pridobljeno iz Uradni list Republike Slovenije: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/128426>